

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 553/2018-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), zo sudcu Ladislava Orosza a sudcu Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť ■■■■■, ■■■■■, ■■■■■, zastúpenej advokátom JUDr. Ľubošom Petrovským, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 39 C 130/2010 z 30. mája 2013 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co 495/2015 z 25. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť ■■■■■ o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. septembra 2018 doručená sťažnosť ■■■■■ (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 39 C 130/2010 z 30. mája 2013 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 495/2015 z 25. októbra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že okresným súdom bolo pod sp. zn. 39 C 130/2010 vedené súdne konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov medzi sťažovateľkou a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „odporca“).

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že do výlučného vlastníctva sťažovateľky prikázal hnutelné veci špecifikované v prvom výroku napadnutého rozsudku a do výlučného vlastníctva odporcu prikázal hnutelné veci špecifikované v druhom výroku napadnutého rozsudku. Tretím výrokom zaviazal sťažovateľku zaplatiť odporcovi sumu 23 399,46 € do 3 dní od právoplatnosti napadnutého rozsudku. Štvrtým výrokom bola sťažovateľka zaviazaná zaplatiť sumu 844,41 € a poslednými dvoma výrokmi okresný súd rozhodol o trovách konania.

Krajský súd na základe odvolania podaného sťažovateľkou napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu okrem výrokov o súdnom poplatku, trovách štátu a trovách konania sporových strán.

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 6 Cdo 41/2017 z 30. mája 2018 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“) dovolanie sťažovateľky odmietol.

Sťažovateľka v sťažnosti uvádza: „Rozsudok Okresného súdu Košice II, sp. zn. 39C/130/2010 zo dňa 30. mája 2013 a rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6Co/495/2015 zo dňa 23.októbra 2016 sú prípadom arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu obomi súdmi a ich závery sú neodôvodnené a arbitrárne.“

Oba súdy sa vo svojich rozsudkoch natoľko odchyľili od znenia príslušných ustanovení, že došlo k zásadnému popretiu ich účelu a významu a ich závery sú zjavne neodôvodnené, čím došlo k porušeniu mojich základných práv garantovaných Ústavou SR a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a to práva na súdnu ochranu podľa článku 46 odsek 1 Ústavy SR a práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že «Účelom a zmyslom právnej úpravy vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov je čo najspravodlivejšie usporiadanie majetkových vzťahov medzi manželmi resp. bývalými manželmi.

Za spravodlivé usporiadanie vzťahov nie je možné považovať vysporiadanie tak ako o ňom rozhodli súdy v tomto prípade, kedy ma zaviazali vyplatiť odporcovi polovicu trhovej hodnoty bytu – 30.600 €, hoci sa odporca o jeho nadobudnutie nijak finančne nepričinil.

Ja som v dobrej viere použila svoje vlastné finančné prostriedky na kúpu členského podielu spoločne s odporcom, hoci som si ho mohla kúpiť sama pre seba. V čase nadobudnutia členského podielu bola suma 315.000Sk trhovou hodnotou členského podielu k 3-izbovému bytu v Košiciach, v súčasnosti 10.456,10€, nie je ani len trhovou hodnotou garáže v Košiciach.

Nezodpovedá preto účelu zákona a úmyslu zákonodarcu, aby som len preto, že na zmluve bolo uvedené aj meno odporcu, tomuto vyplácala polovicu hodnoty bytu a „dostala naspäť“ sumu, za ktorú nekúpim nieže byt, ale ani garáž.».

Podľa názoru sťažovateľky „Súdy oboch stupňov mali v danej veci aplikovať tretiu vetu ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej sa pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí.

Odklon od princípu rovnosti podielov je podľa judikatúry na mieste v prípade, ak je daná zjavná nerovnosť pričinenia medzi účastníkmi. Ja som sa pričiniła o nadobudnutie členského podielu k bytu sumou 315.000 Sk čo je 100 % nadobúdacej hodnoty a odporca 0 Sk.

V konaní bolo totiž nesporné, že členský podiel spojený s bytom č. 3 bol nadobudnutý za sumu 315.000 Sk, rovnako bolo nesporné, že moji rodičia výlučne mne darovali sumu 315.000 Sk. Napokon bolo nesporné aj to, že na úhradu sumy 315.000 Sk za členský podiel spojený s bytom č. 3 boli použité len finančné prostriedky, ktoré mi darovali moji rodičia. Nesporná a preukázaná bola tiež skutočnosť, že členský podiel sa následne transformoval do vlastníckeho práva k bytu č. 3.

O nadobudnutie členského podielu spojeného s bytom a tým bytu som sa tak pričiniла výlučne sama.

Súdy oboch stupňov sa vyššie uvedeným postupom pri výklade a aplikácii ustanovenia § 150 Občianskeho zákonníka sa absolútne odchýlili od znenia príslušných ustanovení tak, že došlo k zásadnému popretiu ich účelu a významu...“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol:

„1./ Základné práva sťažovateľky, právo na súdnu ochranu a inú právnu ochranu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, boli rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/495/2015 zo dňa 25.októbra 2016 a rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 39 C/130/2010 zo dňa 30.mája 2013 porušené.

2./ Rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 6 Co/495/2015 zo dňa 25.októbra 2016 a rozsudok Okresného súdu Košice II sp. zn. 39 C/130/2010 zo dňa 30.mája 2013, zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Košice II na ďalšie konanie.

3./ Okresný súd Košice II a Krajský súd v Košiciach sú povinní nahradiť sťažovateľke trovy konania.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Pri opatrení alebo inom zásahu sa lehota počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o sťažnosti sťažovateľky v rámci jej predbežného prerokovania zistil, že napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s napadnutým rozsudkom krajského súdu okrem posledných dvoch výrokov nadobudol právoplatnosť 9. novembra 2016 a napadnutý rozsudok krajského súdu

nadobudol právoplatnosť 9. novembra 2016. Sťažnosť bola sťažovateľkou podaná osobne do podateľne ústavného súdu 21. septembra 2018, teda sťažovateľka podala sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pritom zohľadnil ako rozhodujúcu skutočnosť, že sťažovateľka sťažnosťou nenamieta porušenie svojich práv uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, čo je v súlade s ustálenou judikatúrou ústavného súdu (napr. III. ÚS 34/2012, III. ÚS 543/2012) nevyhnutným predpokladom na aplikáciu taktiež ustálenej judikatúry ústavného súdu, v zmysle ktorej dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu začne plynúť dňom doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (dovolani) sťažovateľovi a je považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 52, 53 a 54), v prípade sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu ako odvolacieho súdu (obdobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 69/2010, IV. ÚS 58/2011). Pri posudzovaní otázky dodržania lehoty na podanie sťažnosti ústavný súd totiž musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde a z toho, že ak sťažovateľka uplatnila mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, spôsobilý zabezpečiť ochranu jej práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietol ako neprípustný, mala namietať vo svojej sťažnosti aj postup dovolacieho súdu, resp. jeho rozhodnutie, čo však v danej veci sťažovateľka neurobila. Za splnenia tejto podmienky aj keby došlo k situácii, že ústavný súd pochybenie v postupe a rozhodnutí dovolacieho súdu nezistí a porušenie práv sťažovateľky nevysloví, mohol by aj napriek tomu súčasne preskúmať aj rozhodnutie odvolacieho súdu (napadnutý rozsudok krajského súdu ako odvolacieho súdu).

Sťažovateľka, zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti nenamieta porušenie ústavou a dohovorom garantovaných práv uznesením najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, prípadne postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Za týchto okolností bolo potrebné počítať plynutie lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde od právoplatnosti napadnutého rozsudku krajského súdu (ako odvolacieho súdu), a nie od právoplatnosti uznesenia najvyššieho súdu o dovolaní

sťažovateľky (m. m. II. ÚS 509/2015, II. ÚS 687/2015, II. ÚS 170/2016, II. ÚS 365/2016), a preto ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2018